

kisa

Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμός
Equality, Support, Antiracism

Καταπολέμηση της ρητορική μίσους στο διαδίκτυο - Προκλήσεις και κίνδυνοι

Το παράδειγμα «Christofias-Watch»

Απρίλης 2017

A. Προφίλ και τομείς δραστηριοποίησης της ΚΙΣΑ

Η ΚΙΣΑ είναι μια ΜΚΟ βάσης, με έδρα την Κύπρο που ιδρύθηκε το 1998. Όραμα της ΚΙΣΑ είναι η προώθηση μιας ανοικτής, πολυ-πολιτισμικής κοινωνίας, χωρίς αποκλεισμούς, η οποία σέβεται και προωθεί τα δικαιώματα και την ενεργή συμμετοχή όλων, ανεξάρτητα από φυλή, ιθαγένεια, εθνικότητα ή νομικό καθεστώς, χρώμα, πεποιθήσεις ή πιστεύω, φύλο, σεξουαλικές προτιμήσεις ή προσανατολισμό, ηλικία, αναπηρία ή όποια άλλη διαφορετικότητα.

Η ΚΙΣΑ δραστηριοποιείται στους τομείς της Μετανάστευσης και του Ασύλου όπως και στον αγώνα ενάντια στην Εμπορία ανθρώπων, τις Διακρίσεις και το Ρατσισμό, τη Ρητορική και τα Εγκλήματα Μίσους. Το έργο της ΚΙΣΑ είναι πολυσύνθετο και πολύ-επίπεδο και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Τεκμηρίωση και ευαισθητοποίηση: Εκθέσεις, έγγραφα/ θέσεις πολιτικής και σκιάδεις εκθέσεις στους κύριους τομείς ενδιαφέροντος της οργάνωσης και ζητήματα προτεραιότητας, ενεργή ενασχόληση και συνεργασία με παραδοσιακά/συμβατικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης, όπως και με τη διοργάνωση στρογγυλών τραπεζών, σεμινάρια, συνέδρια και εργαστήρια.

Εκστρατείες και κινητοποιήσεις: Προώθηση και συνηγορία για θεσμικές και νομικές αλλαγές όπως και αλλαγές πολιτικής, διαδηλώσεις, άλλες εκδηλώσεις, αιτήματα με λίστες υπογραφών, άλλες κινητοποιήσεις και ενεργή συμμετοχή.

Στρατηγικές δικαστικές υποθέσεις (strategic litigation): Επιλογή και προ νόμο προώθηση ενώπιον εθνικών και Διεθνών δικαστηρίων (ΕΔΑΔ, ΔΕΚ) σημαντικών υποθέσεων, η έκβαση των οποίων εκτιμάται ότι θα επηρεάσει θετικά και θα επιφέρει γενικότερες θεσμικές αλλαγές. Αποτελεί μέρος της γενικότερης στρατηγικής και δράσης της ΚΙΣΑ για θετικές αλλαγές στη νομοθεσία, τις πολιτικές και την κοινωνία γενικότερα.

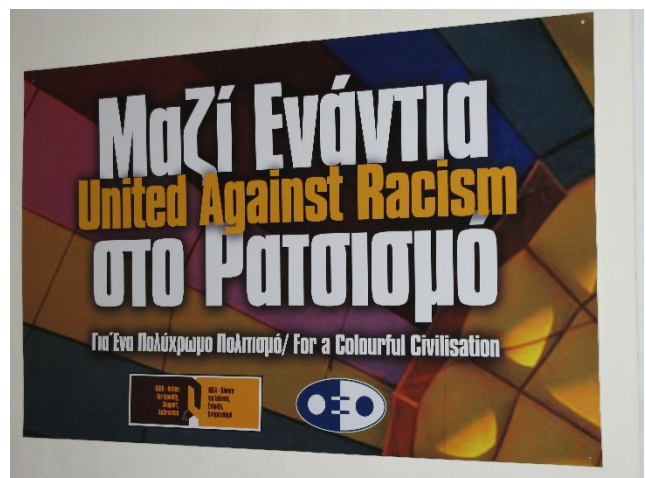
Ενδυνάμωση και αυτό-οργάνωση των μεταναστών/των: Παροχή δωρεάν πληροφόρησης, συμβουλευτικής, συνηγορίας, διαμεσολάβησης και υπηρεσιών στήριξης με μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα. Επίσης, παροχή δωρεάν νομικής εκπροσώπησης σε

υποθέσεις strategic litigation ως βασικό εργαλείο για την ένταξη και την ενεργή συμμετοχή στα κοινά.

Η ΚΙΣΑ έχει καλλιεργήσει και διατηρεί στενές σχέσεις και ισχυρούς δεσμούς αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού με τις μεταναστευτικές και προσφυγικές κοινότητες και εθνοτικές κοινότητες γενικότερα, περιλαμβανόμενων συγκεκριμένων ομάδων όπως νέων, γυναικών και άλλων ευάλωτων ομάδων, όπως επίσης με άλλες ΜΚΟ, μεταξύ των οποίων και Τουρκοκυπριακών ΜΚΟ, όπως και με την κοινωνία των πολιτών γενικότερα.

Η ΚΙΣΑ είναι επίσης δραστήριο μέλος και συμμετέχει σε φορείς της ΕΕ όπως: Την Πλατφόρμα της Κοινωνίας των Πολιτών για την Εμπορία Ανθρώπων και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη, και τα δύο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και την Πλατφόρμα για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ΚΙΣΑ προσδίδει μεγάλη σημασία στη συνεργασία και συντονισμό με Ευρωπαϊκές και διεθνείς ΜΚΟ όπως το ENAR (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κατά του Ρατσισμού), PICUM (Πλατφόρμα για Διεθνή Συνεργασία για Μετανάστριες/τες Χωρίς Χαρτιά), EAPN (Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Φτώχειας) EMRN (Ευρω-Μεσογειακό Δίκτυο για τα Δικαιώματα), MIGREUROP, JUSTICIA, το δίκτυο FAIR TRIALS και άλλοι.

B. Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)

Το Φεβρουάριο του 2007 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την υιοθέτηση του [Κανονισμού αριθ. 168/2007 \(ΕΚ\) ίδρυσε τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης \(FRA\)](#). Η FRA αντικατέστησε το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας, το οποίο ιδρύθηκε και λειτουργούσε από το 1997 με κύριο στόχο «να παρέχει στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη της ... αξιόπιστες και συγκρίσιμες πληροφορίες για τα φαινόμενα του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και του αντισημιτισμού στο ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν όταν λαμβάνουν μέτρα ή καθορίζουν δράσεις στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητάς τους» και να «μελετά το εύρος και την εξέλιξη των φαινομένων και των εκδηλώσεων ρατσισμού, ξενοφοβίας και αντισημιτισμού, αναλύει τα αίτια, τις συνέπειες και αποτελέσματά τους και εξετάζει παραδείγματα ορθής πρακτικής προς αντιμετώπισή τους.

Ο FRA σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού για την επίτευξη των στόχων της «αναπτύσσει στρατηγική επικοινωνίας και προωθεί διάλογο με την κοινωνία των πολιτών προκειμένου να αυξήσει την ευαισθητοποίηση του γενικού κοινού όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα και να το ενημερώνει ευρέως για την εργασία του».

Σύμφωνα με τον κανονισμό εγκαθίδρυσης «κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να διορίζει έναν ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα στο Διοικητικό Συμβούλιο. Λαμβανομένων υπόψη των αρχών που αφορούν το καθεστώς και τη λειτουργία εθνικών οργανισμών για την προστασία και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, [των αποκαλούμενων «Αρχών του Παρισιού»](#), η σύνθεση αυτού του Συμβουλίου θα πρέπει να διασφαλίζει την ανεξαρτησία του οργανισμού, τόσο από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα όσο και από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, και συγκεντρώνει τις ευρύτερες δυνατές γνώσεις στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο της πρόνοιας αυτής ως πρώτα μέλη και αναπληρωματικά μέλη εκ μέρους της Κύπρου διορίστηκαν το 2007 ο κ. Χρίστος Κληρίδης μαζί με τον κ. Ξινή Ξενοφώντος αντίστοιχα μετά από εισήγηση της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στη συνέχεια διορίστηκε η Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και λειτουργός του γραφείου της.

Επίσης ο κανονισμός εγκαθίδρυσης «αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων» καθορίζει ότι «ο οργανισμός θα πρέπει να προωθήσει το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών και να εργασθεί στενά με μη κυβερνητικούς οργανισμούς και με όργανα της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Θα πρέπει να ιδρύσει ένα δίκτυο συνεργασίας, καλούμενο «Πλατφόρμα θεμελιωδών δικαιωμάτων» με στόχο τη δημιουργία διαρθρωμένου και εποικοδομητικού διαλόγου και στενής συνεργασίας με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Η ΚΙΣΑ, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που δίνει στην καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού, της ρητορικής και των εγκλημάτων μίσους καθώς και την προτεραιότητα της για δράση και συνεργασία με άλλους φορείς σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ανέπτυξε στενή και ενεργή συνεργασία τόσο με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας όσο και με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Η ΚΙΣΑ συμμετέχει από το 2007 στην Πλατφόρμα Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του FRA, ως μη κυβερνητική οργάνωση και έχει στενές σχέσεις και συνεργάζεται ενεργά με το FRA, οι στόχοι και σκοποί των οποίων συνδέονται και σχετίζονται άμεσα.

FRA opinion 8

Member States should refrain from the stigmatisation of human rights CSOs and their members. Moreover, they should actively condemn any crimes – including hate crimes – committed against CSOs and their members and fully implement their positive obligations under international law and applicable EU law to protect CSOs and their members. Data on hate crimes against human rights CSOs should be collected and published.

C. Christofias-Watch: Εθνικισμός και ρητορική μίσους

Τον Απρίλιο του 2009 λειτούργησε [ο ιστότοπος christofias-watch](#). Η ιστοσελίδα διαχειριζόταν από μίαν ούτω καλούμενη «Επιτροπή για την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας στη Κύπρο». Τα πραγματικά μέλη της Επιτροπής ποτέ δεν δημοσιοποίησαν τα ονόματά τους και κρύβονταν πίσω από τα γένους αρσενικού ψευδώνυμα Τεύκρος, Πράξανδρος, Μόδεστος, Ευαγόρας, Ονήσιλλος και Ρίμαχος.

Η ΚΙΣΑ ως οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων με έντονη δράση στο τομέα της προστασίας της ελευθερίας έκφρασης, της καταπολέμησης του εθνικισμού και της μισαλλοδοξίας, των διακρίσεων, της ρητορικής και εγκλημάτων μίσους ασχολήθηκε καθηκόντως και επιστάμενα με το θέμα. Η ΚΙΣΑ κατέληξε μέσα από την αξιολόγηση και ανάλυση όλων των διαθέσιμων δεδομένων και πληροφοριών ότι επρόκειτο για ένα ιστότοπο που κυριαρχούσε η ρητορική μίσους, ο ρατσισμός, η μισαλλοδοξία, οι απειλές βίας, η δυσφήμιση και διασυρμός και γενικά η ηθική και πολιτική εξόντωση όσων υποστήριζαν την Δικαιοδική Διζωνική Ομοσπονδία ως βάση λύσης του Κυπριακού. Η ΚΙΣΑ θεωρούσε ότι οι διαχειριστές είχαν επίσης ευθύνη παρακολούθησης και παρέμβασης όσον αφορά τα σχόλια που εκφράζονταν είτε από ανώνυμους είτε από επώνυμους σχολιαστές του ιστοχώρου.

Το μίσος επικεντρωνόταν ιδιαίτερα σε όσους και όσες το 2004 τάχθηκαν και δημόσια υποστήριξαν το «Ναι» στο γνωστό δημοψήφισμα υπέρ ή κατά του σχεδίου Ανάν, τους Τούρκους, τους Άγγλους, τους πρόσφυγες, τους μουσουλμάνους και τις οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαφωνούσαν με τις απόψεις και δράση τους.

Στη φωτογραφία, μέλη της ΚΙΣΑ διαμαρτύρονται για τις ναζιστικές εκδηλώσεις ενάντια στην κατοχή

Η φωτογραφία είναι από συγκεκριμένο άρθρο της ιστοσελίδας Christofias Watch

Τα πιο κάτω άρθρα, δημοσιεύματα που αναρτήθηκαν στον εν λόγω ιστότοπο καταδεικνύουν τον πιο πάνω χαρακτήρα και το προφίλ της ιστοσελίδας:

α. Στις 4.06.2009 η ιστοσελίδα σε άρθρο της με τίτλο [«οι ξενόδοιοι ζουν ανάμεσα μας ...»](#) καταφέρεται μεταξύ άλλων κατά του ακαδημαϊκού Γιάννου Παπαδάκη και του Ινστιτούτου PRIO για δημοσίευση μελέτης με αντικείμενο την διδασκαλία της Ιστορίας στη Κύπρο. Σχολιαστές μεταξύ άλλων είμαι ο «Ρήγας» για τον οποίο θα αναφερθούμε εκτεταμένα πιο κάτω. Ενδεικτικά παραθέτουμε ανώνυμο σχόλιο: Ο νενέκος Αντιπολιτευόμενος δεν πειράζεται που τον αντιμετωπίζουν ξένοι ως ιθαγενή ζουλού! Το διάλογο και τον

αλληλοσεβασμό ανόητε, εμείς τον διδάξαμε στον κόσμο (σχόλιο της ΚΙΣΑ: με το εμείς εννοεί προφανώς τους Έλληνες). Το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής-κατοχής και όχι θέμα δύο φυλών ζουλού που τσακώθηκαν και έρχονται οι "πολιτισμένοι" να μας μάθουν να συνυπάρχουμε.

β. Την Πέμπτη 17.09.2009 σε άρθρο της με τον τίτλο [«ένα ποντίκι σούπερ!»](#) και την όμορη εφημερίδα «το κυπριακό ποντίκι» καταφέρεται κατά του Μακάριου Δρουσιώτη, γνωστού δημοσιογράφου που υποστήριξε θερμά το Ναι στο δημοψήφισμα του 2004, αποκαλώντας τον ως «δειπνοσοφιστή Μαγάριο» και αφήνοντας αιχμές για χρηματισμό του. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2009 - 9:44 μ.μ. κάτω από το άρθρο αυτό ο σχολιαστής Ρήγας δηλώνει: «Ρήγας είπε... Ο Μαγάριος δεν έχει απαντήσει ΠΟΤΕ σ'αυτά που βγαίνουν στην δημοσιότητα, είναι μια ΚΑΤΣΑΡΙΔΑ που μόλις ανάψεις στο φως κρύβεται. Μαγάριε, ΔΕΙΛΕ και ΑΛΗΤΗ βγες έξω από την ΤΡΥΠΑ σου και απάντα: <http://www.efylakas.com/archives/2218> Σε οποιανδήποτε κανονική χώρα στον κόσμο ο Μαγάριος θα είχε αυτό που του αξίζει. Στην Κύπρο τον βλέπω στο διπλωματικό σώμα μια μέρα. Γιουσούφακι, αλήτη, δειλέ, προδότη. Ένας λάκκος με ασβέστη σου χρειάζεται. Ούτε καν σφαίρα στο κρανίο. Ρήγας». Την ίδια μέρα, στις 11.56 μμ κάτω από το ίδιο άρθρο «Ρήγας είπε ... Επαναλαμβάνω: Τι θα συνέβαινε στην κατεχόμενη από τους Γερμανούς Ελλάδα, Σερβία, ΕΣΣΔ, Γαλλία σε κάποιον που θα λάμβανε χρήματα για να στηρίξει σχέδιο «λύσης» που θα πρότειναν οι Ναζί. Τι θα συνέβαινε στην

Παλαιστίνη σε κάποιον που λάμβανε χρήματα για να στηρίξει σχέδιο «ειρήνης» που πρότειναν οι Αμερικανοί και το Ισραήλ; Τι θα συνέβαινε στην Ιρλανδία σε κάποιον που θα λάμβανε χρήματα για να στηρίξει σχέδιο «ειρήνης» που θα πρότειναν οι Βρετανοί; ή σε οποιαδήποτε χώρα ή αποικία; Εδώ δεν υπάρχει ούτε καν ΤΣΙΠΑ! Εδώ δεν υπάρχει ούτε καν ΤΣΙΠΑ! Στην Κύπρο οι ΠΡΟΔΩΤΕΣ έχουν αποθρασυνθεί. Όχι μόνο τα παίρνουν ΦΑΝΕΡΑ αλλά κατηγορούν και τους υπόλοιπους ότι ...δεν θέλουν λύση! ΠΟΙΑ είναι αυτή η λύση; Η ομοσπονδία και ο συνεταιρισμός με τους ΕΠΟΙΚΟΥΣ και τα ΜΕΧΜΕΤΖΙΚ! Συνεταιρισμό να κάνετε στο σπίτι σας με τους μουλλάδες για τα συζυγικά σας καθήκοντα! Και κάντε όσες εναλλάξ τοποθετήσεις γουστάρετε. Αλλά τα ΦΕΤΙΧ σας, αφήστε τα ΜΑΚΡΥΑ από την πατρίδα μας. Παλιουρφιάνοι! Ρήγας”.

- γ. Στις 23/09/2009 η ιστοσελίδα σε άρθρο με τίτλο [«Μακάριος \(Μαγάριος\) Δρουσιώτης: Η ντροπή της κυπριακής δημοσιογραφίας»](#) παρουσιάζει το δημοσιογράφο ως πίθηκο και του αποτείνει το λόγο λέγοντας του «Ευχαριστούμε το γνωστό συνήγορο των εποίκων, blogger –‘epoik-lover’ ...».

Η φωτογραφία είναι από το συγκεκριμένο άρθρο της ιστοσελίδας Christofias-Watch

Συνεχίζει το άρθρο και εξηγεί γιατί ο Μακάριος Δρουσιώτης «με τον τρόπο με τον οποίον αρθρογραφεί μπορεί να χαρακτηριστεί και ως **Μαγάριος Δρουσιώτης**. Γιατί αντί να συστρατεύεται με τον κυπριακό ελληνισμό, στην προσπάθειά του για επιβίωση και απαλλαγή από την κατοχή, επανειλημμένα υποβαθμίζει τις ευθύνες της Τουρκίας και των ξένων προστατών

της και ρίχνει λάσπη και μαγαρίζει εναντίον των συμπατριωτών του Ελληνοκυπρίων και των θυμάτων της κατοχής».

- δ. Στις 20/10/2009 δημοσιεύεται άρθρο με τίτλο [«Ρεζίλι ο πρωτοσύμβουλος του Ευέλκτου»](#). Στο άρθρο αναφέρεται σε εκπομπή στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο κ. Χρίστος Κληρίδης τον οποίο η Επιτροπή διαχείρισης του Ιστότοπου εκθειάζει για τη στάση του απέναντι στον Τουμάζο Τσιελεπή. Στην εκπομπή κατά την άποψη μας έγινε μια ανοίκεια και συντονισμένη επίθεση κατά του Τουμάζου Τσιελεπή, μέλους της διαπραγματευτικής ομάδας για το Κυπριακό, αμφισβητώντας ακόμη και τα ακαδημαϊκά του προσόντα,, την καταλληλότητα του να είναι μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας για το Κυπριακό και την ίδια την προσωπικότητα του. Να σημειωθεί ότι ο κ. Τσελεπής διετέλεσε προηγουμένως μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας των δύο προηγούμενων Προέδρων της Κύπρου, τον κ. Γλαύκο Κληρίδη και κ. Τάσσο Παπαδόπουλου χωρίς να αμφισβητηθούν τα προσόντα του και η ικανότητα του να συμμετέχει την διαπραγματευτική ομάδα. Η στάση των συνομιλητών, περιλαμβανομένου και του κ. Χρίστου Κληρίδη χαρακτηρίστηκε από τον τότε βουλευτή του ΔΗΣΥ και μετέπειτα επίτροπο της ΕΕ για Ανθρωπιστικά θέματα, κ. Χρίστο Στυλιανίδη, ως «προσπάθεια πολιτικής εξόντωσης ενός ατόμου με ήθος, ακεραιότητα και ευθυκρισία». Η συνομιλία μεταξύ του κ. Κληρίδη και του Τ. Τσιελεπή έχει δημοσιευτεί στην εφημερίδα «Αλήθεια».

- ε. Στις 31/12/2009, στον ίδιο ιστότοπο δημοσιοποίησαν τα [«βραβεία Christofias Watch»](#), όπου ύβριζαν και δυσφημούσαν όλες τις σημαντικές πολιτικές και άλλες δημόσιες προσωπικότητες που τάχθηκαν υπέρ του σχεδίου Ανάν, ενώ υμνούσαν όσους συμφωνούσαν μαζί τους και τάσσονταν κατά της διζωνικής, δικινοτικής ομοσπονδίας και κατά του σχεδίου Ανάν. Μεταξύ αυτών που επιβράβευσαν ήταν και ο σχολιαστής Ρήγας.

- στ. Στις 04.03.2010, ο ιστότοπος δημοσίευσε άρθρο με τίτλο [«Ένας Μαγάριος στην αυλή του Αρταξέρξη»](#) με αφορμή συνέντευξη που έλαβε ο Μακάριος Δρουσιώτης από τον Τούρκο Πρόεδρο. Μεταξύ άλλων, τον καλούσε «να μεταγραφεί επιτέλους στην «κοινότητα» των εποίκων!» Στο ίδιο άρθρο, η Επιτροπή Αποκατάστασης της Δημοκρατίας αναφέρεται στις αντιδράσεις που προκάλεσε η συνέντευξη του Μακάριου Δρουσιώτη επικαλούμενη αρθρογραφία της Μικαέλλας Λοΐζου,

δημοσιογράφου της «Σημερινής», την οποία αποκαλούν την «αγαπημένη νεαρή δημοσιογράφο της Επιτροπής». Κάτω από το εν λόγω άρθρο υπήρξε επίσης σχόλιο του προσώπου με το ψευδώνυμο Ρήγας το οποίο πρόκειται για απειλητικό μήνυμα και μήνυμα που προκαλούσε την παρακίνηση βίαιων πράξεων κατά της ζωής και σωματικής ακεραιότητας του δημοσιογράφου Μακάριου Δρουσιώτη.

Συνέπεια της δημοσίευσης του εν λόγω κειμένου κατά ή περί την 04ην Μαρτίου 2010, [ο κ. Μακάριος Δρουσιώτης υπέβαλε παράπονο στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας](#), ο οποίος τον παρέπεμψε στις αστυνομικές αρχές για υποβολή σχετικού παραπόνου. Η Αστυνομία, ερευνώντας το θέμα της λειτουργίας του ιστότοπου, διαπίστωσε μέσω παγίδευσης ότι η διεύθυνση IP (IP Address) του συγκεκριμένου ιστότοπου, συνδεόταν κατά τον εν λόγω επίδοχο χρόνο, με υπολογιστή ή υπολογιστές που ο κ. Ξενής Ξενοφώντος που διατηρούσε στην κατοικία του.

Η ποινική έρευνα διακόπηκε στη πορεία από πλευράς των διωκτικών αρχών μετά από επιτυχή αμφισβήτηση της νομιμότητας των ενεργειών που ακολούθησε η Αστυνομία για τον εντοπισμό του ιδιοκτήτη και του κατόχου διεύθυνσης IP (IP Address) από τον κύριο Ξενοφώντος. Ο κ. Ξενοφώντος εκπροσωπήθηκε στην υπόθεση αυτή από τον κ. Χρίστο Κληρίδη.

Η ΚΙΣΑ, καθότι ήταν ένα θέμα που αφορούσε άμεσα την δράση της, θεώρησε καταδικαστέο το γεγονός ότι ο κ. Ξενοφώντος, ένας από τους εκπροσώπους της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Διοικητικό Συμβούλιο του FRA, συμμετείχε, είτε ως διαχειριστής, είτε ως υποστηρικτής, είτε ως σχολιαστής, σε ένα ιστότοπο με τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται πιο πάνω.

Ο κ. Χρ. Κληρίδης στη συνέντευξη που παραχώρησε στους Α. Καρατζά και Μ. Τσικουρή.

Ο κ. Κληρίδης είναι δημόσιο πρόσωπο με έντονη παρουσία και δράση στη δημόσια σφαίρα. [Όπως ο ίδιος δήλωσε στο ψηφιακό έντυπο ΣΥΝήΓΟΡΟΣ](#), ήταν

από τη δεκαετία του 80 «...συνιδρυτικό μέλος του Διεθνούς Συνδέσμου για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Κύπρο με το κ. Λουκή Λουκαΐδη, πρώην Βοηθό Γενικού Εισαγγελέα και στη συνέχεια, Κύπριο Δικαστή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο Στρασβούργο. Ο Διεθνής Σύνδεσμος για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Κύπρο, ανέπτυξε μια έντονη δραστηριότητα διαφώτισης για τη συνεχιζόμενη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο συνεπεία της συνεχιζόμενης τουρκικής εισβολής». Επίσης, ο κ. Κληρίδης πρωτοστάτησε με πολυάριθμα άρθρα, συζητήσεις, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές συνεντεύξεις στη κινητοποίηση κατά του Σχεδίου Ανάν την περίοδο 2002-2004. Έχει εκλεγεί Βουλευτής Λευκωσίας την περίοδο 2001 – 2005 με τους Νέους Ορίζοντες των οποίων διετέλεσε Αναπληρωτής Πρόεδρος. Στην συνέχεια πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κόμματος, με το οποίο κατήλθε υποψήφιος Βουλευτής Λευκωσίας το 2006. Στήριξε την πρώτη Κυριακή των εκλογών του 2008 τον υποψήφιο Τάσσο Παπαδόπουλο και στη συνέχεια στήριξε την υποψηφιότητα του Ιωάννη Κασουλίδη. Ταυτόχρονα διατέλεσε μέλος του Προεδρικού Συμβουλίου του Δημοκρατικού Συναγερμού μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας του προέδρου Αναστασιάδη για το Κυπριακό. Εκπροσώπησε την Κύπρο στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Δυτικο-Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις εργασίες του Μεσογειακού Διαλόγου με το ΝΑΤΟ. Μετείχε στο Εθνικό Συμβούλιο μέχρι το Δεκέμβριο του 2004 που αποχώρησε μετά από διαφωνία του με την απόφαση έναρξης του Ενταξιακού Διαλόγου της Τουρκίας. Το 2007 μέχρι το 2010 εκπροσώπησε την Κύπρο στο Δ.Σ. του FRA (Fundamental Rights Agency) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο κ. Χρίστος Κληρίδης, παράλειψε κατά την άποψη μας τόσο ως δικηγόρος ανθρωπίνων δικαιωμάτων όσο και ως εκπρόσωπος της Κύπρου στο Δ.Σ. του FRA να καταδικάσει ευθαρσώς το Christofis Watch ως ένα ιστόχορο εκπομπής ρητορικής μίσους και υπόθαλψης στη βία που σαφώς εκφεύγει από τα πλαίσια της ελευθερίας έκφρασης.

Σε [συνέντευξη που παραχώρησε στο Christofis-watch στις 13/01/2010, ο κ. Κληρίδης](#) όχι μόνο δεν έκανε κάποια αναφορά ή κριτική στις απειλές και τη ρητορική μίσους που συστηματικά ο ιστότοπος έκπεμπε αλλά απαντώντας σε σχετικό ερώτημα δήλωσε ότι «το θέμα είναι να αντέχεις την κριτική. Αυτό είναι θέμα νοοτροπίας και κουλτούρας... Είμαι σίγουρος ότι θα πάρει λίγο χρόνο να προσαρμοστούν στην ιδέα της ελευθερίας της άποψης και ελευθερίας του λόγου όπως κατοχυρώνεται εξάλλου από το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση».

Η παραχώρηση συνέντευξης από τον κ. Κληρίδη ο οποίος ήταν ένα δημόσιο πρόσωπο ιδιαίτερα γνωστό για τη δράση του στα ανθρώπινα δικαιώματα και ενώ ως εκπρόσωπος στο Διοικητικό Συμβούλιο του FRA όφειλε να καταδικάσει απεριφραστα την ρητορική μίσους του Christofias-watch, με την ενέργεια του αυτή νομιμοποιούσε κατά την άποψη της ΚΙΣΑ τον εν λόγω ιστότοπο. Ενδεικτικό είναι επίσης το γεγονός ότι η διαχειριστική Επιτροπή του Ιστότοπου (Διαχειριστική Επιτροπή για την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας) ταυτίστηκε πλήρως με το περιεχόμενο της συνέντευξης του κ. Κληρίδη, για τον οποίον δήλωσαν «εντυπωσιασμένοι με τις ξεκάθαρες θέσεις που προβάλλει».

Ο **Χρίστος Κληρίδης** απέδειξε ξανά ότι δεν έχουν αλλάξει καθόλου οι απόψεις του στο Κυπριακό, παρά το ότι είναι (δυστυχώς, πολύ δυστυχώς) σύμβουλος του Ν. Αναστασιάδη. Όχι ότι δε θέλουμε να έχει σωστούς συμβούλους ο Αρχινενέκος αρχηγός του ΔΗΣΥ. Απλά: 1) ο Χρίστος Κληρίδης αξίζει κάτι πολύ καλύτερο απ' αυτό και 2) ο Αναστασιάδης είναι νενέκος ανεπίδεκτος μαθήσεως.

Και του οφείλουμε πολλά του Χρίστου Κληρίδη, γιατί, συν τοις άλλοις, απέδειξε από τηλεοράσεως τη μεγάλη ανεπάρκεια του **πρωτοσύμβουλου του Δ. Χριστόφια Τουμάζου Τσιελεπή.**

Σε [δημόσιες δηλώσεις του στην Εφημερίδα Καθημερινή](#), ημερομηνίας 10.05.2010 χαρακτήρισε το Christofias Watch ως ένα μπλοκ "... το οποίο έχει καθαρά αντιπολιτευτικό χαρακτήρα» και ότι «η σύγκρουση η οποία ήρθε στην επιφάνεια, με αφορμή την καταγγελία του Μ. Δρουσιώτη, είναι μια απλή παρωνυχίδα. Η πραγματικότητα είναι ότι αυτό το μπλογκ δεν αρέσει στους κυβερνώντες, οι οποίοι έχουν βάλει πλώρη να το κλείσουν. Εκμεταλλεύτηκαν και χρησιμοποίησαν αυτή την καταγγελία». Ο κ. Κληρίδης ταυτόχρονα υποβίβασε τις απειλές και ρητορική μίσους του ιστολογίου, δηλώνοντας πως «κανένας δεν θα έπαιρνε στα σοβαρά οποιοδήποτε σχόλιο όπως το συγκεκριμένο». Τέλος, χαρακτήρισε την καταγγελία του κ. Δρουσιώτη ως «Πολιτική αντεκδίκηση», «σκοταδισμό» και «πνευματική τρομοκρατία εναντίον της αντίθετης άποψης».

Η ΚΙΣΑ έχοντας υπόψη ότι ο κ. Ξενοφώντος

- α. είχε ταυτοποιηθεί μέσω του IP address ως ο διαχειριστής/ ένας από τους διαχειριστές του ιστοχώρου Christofias-Watch
- β. συμεριζόταν και έκφραζε τις ίδιες θέσεις και αντίθεση με τον ιστοχώρο όσον αφορά την Διζωνική, Δικαιοδική Ομοσπονδία ως πλαίσιο λύσης του κυπριακού και
- γ. δήλωνε ένθερμος υποστηρικτής του ιστοχώρου, διαμόρφωσε την άποψη ότι ο κ. Ξενοφώντος δεν πληρούσε τα εχέγγυα για να συνεχίσει να εκπροσωπεί την Κύπρο στο Διοικητικό Συμβούλιο του Θεμελιώδη Οργανισμού για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η ΚΙΣΑ είχε προβεί επίσης σε μια ενδελεχή αξιολόγηση της στάσης του κ. Χρήστου Κληρίδη αποκλειστικά ως δημόσιο πρόσωπο, φορέα εξουσίας με έντονο προφίλ στο τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδιαίτερα ως τον εκπρόσωπο της Κύπρου στο Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Στη κρίση της έλαβε υπόψη ότι ο κ. Κληρίδης:

- Μοιραζόταν με το Christofias-watch κοινές θέσεις όσο αφορά την Διζωνική Δικαιοδική Ομοσπονδία ως μορφή λύσης του κυπριακού καθώς και την απαξιωτική του στάση απέναντι σε όσους τάχθηκαν υπέρ της λύσης του κυπριακού στη βάση της διζωνικής, δικαιοδικής, ομοσπονδίας, του σχεδίου Ανάν και του δικαιοδικού διαλόγου με την μορφή που μέχρι σήμερα διεξάγεται
- Ο Christofias Watch έβλεπε στο πρόσωπο του κ. Κληρίδη, με εξαίρεση της συνεργασίας του με τον ΔΗΣΥ και τον Πρόεδρο Αναστασιάδη ως ένα ιδιαίτερα ικανό και αξιόλογο συνεργάτη, υποστηρικτή, και συνοδοιπόρο του
- Ουδέποτε καταδίκασε τον χαρακτήρα του ιστοχώρου, ως ένα χώρο στον οποίο κυριαρχούσε η ρητορική μίσους, ο ρατσισμός, η μισαλλοδοξία, οι απειλές βίας, η δυσφήμιση, ο διασυρμός και γενικά η ηθική και πολιτική εξόντωση όσων υποστήριζαν την Δικαιοδική Διζωνική Ομοσπονδία ως βάση λύσης του Κυπριακού. Ουδέποτε καταδίκασε το μίσος που έκφραζε ο ιστοχώρος σε όσους και όσες το 2004 τάχθηκαν και δημόσια υποστήριξαν το «Ναι» στο γνωστό δημοψήφισμα υπέρ ή κατά του σχεδίου Ανάν, τους Τούρκους, τους Άγγλους, τους πρόσφυγες, τους μουσουλμάνους και τις οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαφωνούσαν με τις απόψεις και δράση τους.

- Ουδέποτε καταδίκασε ως δημόσιο πρόσωπο και ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της FRA την συστηματική επίθεση κατά του δημοσιογράφου Μακάριου Δρουσιώτη η οποία είχε ως στόχο την ηθική του εξόντωση, την επίθεση κατά της ελευθερίας έκφρασης και κατά του λειτουργήματος της δημοσιογραφίας. Αντί να καταδικάσει τον ιστοχώρο απερίφραστα για ρητορική μίσους και υπόθαλψη, υποκίνηση σε πράξεις μίσους και βίας κατά του Μακάριου Δρουσιώτη, απομόνωσε και υποβίβασε το θέμα σε ένα «ρυπαρογραφικό» σχόλιο κάποιου ανώνυμου σχολιαστή. Μάλιστα σε [δηλώσεις του](#)

[στη εφημερίδα «καθημερινή» ημερομηνίας 10.05.2010](#) χαρακτήρισε το συμβάν ως «απλή παρωνυχίδα» και τάχθηκε υπέρ του ιστοχώρου ο οποίος όπως δήλωσε διώκεται γιατί «...δεν αρέσει στους κυβερνώντες, οι οποίοι έχουν βάλει πλώρη να το κλείσουν.»

- Ο κ. Κληρίδης ουδέποτε καταδίκασε ως όφειλε ως δημόσιο πρόσωπο εντεταλμένο υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της FRA τις ρατσιστικές τοποθετήσεις και την ρητορική μίσους κατά των προσφύγων και των μουσουλμάνων από τον ιστοχώρο

Η ρητορική μίσους προθάλαμος της βίας

Η ρητορική μίσους είναι συχνά ο ηθικός αυτουργός πίσω από εγκλήματα ενάντια σε μέλη μειονοτικών ομάδων. Το φάσμα της βίας έχει ως εξής:

λεκτική/συναισθηματική κακοποίηση → απειλή βίας → άμεση σωματική βία → έντονη σωματική βία → εγκλήματα μίσους.

- Ο κ. Κληρίδης ουδέποτε καταδίκασε δημόσια τις επιθέσεις και ρητορική μίσους του ιστοχώρου κατά των οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως έχουν περιγραφεί πιο πάνω. Η στάση αυτή δεν συνάδει ούτε με την [ιδιαίτερη σημασία που ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ αποδίδει στο ρόλο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών](#) για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την θετική ευθύνη προστασίας των ακτιβιστών της κοινωνίας των πολιτών από επιθέσεις, απειλές και εκφοβισμούς τρίτων φορέων όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση το ιστολόγιο Christofias Watch.
- Ο κ. Κληρίδης διατέλεσε βουλευτής και ανώτατο στέλεχος, αντιπρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ, ένα κόμμα του οποίου ανώτατα στελέχη και ο ίδιος ο πρόεδρος εκφράσανε ρητορική μίσους και ρατσιστικό λόγο κατά των προσφύγων.
- Ο κ. Κληρίδης ουδέποτε τοποθετήθηκε δημόσια ή καταδίκασε τις δηλώσεις αυτές ως όφειλε κατά την άποψη της ΚΙΣΑ ως δημόσιο πρόσωπο με δράση στο τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μέλος του Διοικητικού συμβουλίου της FRA.

Η ΚΙΣΑ αξιολόγησε με πολύ προσοχή το γεγονός ότι ο κ. Κληρίδης αποφάσισε κατά τον ουσιώδη χρόνο να εκπροσωπήσει νομικά τον κ. Ξενοφώντος. Η ΚΙΣΑ είναι δραστήριο μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Fair

Trials και Justicia και ως εκ τούτου ιδιαίτερα ευαίσθητη σε θέματα δικαιωμάτων των υπόπτων προσώπων. Η ΚΙΣΑ μετά από μια σφαιρική και προσεκτική προσέγγιση του θέματος κατέληξε, χωρίς την να αμφισβητεί το δικαίωμα του υπόπτου, κατηγορούμενου για νομική εκπροσώπηση ή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του επαγγελματία δικηγόρου ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση ο κ. Κληρίδης λόγω της ιδιότητας του ως υπερασπιστής ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μέλος του βασικού Οργανισμού θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ όφειλε να δηλώσει κώλυμα και ηθική επιφύλαξη στη νομική εκπροσώπηση του κ. Ξενοφώντος. Η άποψη αυτή της ΚΙΣΑ είναι θέση αρχής από πλευράς των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και θα οδηγούσε στην ίδια κατάληξη αν για παράδειγμα ο Δικηγόρος ήταν μέλος της πολυθεματικής ομάδας κατά της εμπορίας προσώπων αλλά αποφάσιζε να εκπροσωπήσει συνάδελφο του ο οποίος κατηγορείτο για εμπορία προσώπων ή στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο και εκπροσωπούσε στο δικαστήριο κατηγορούμενο για εμπορία ναρκωτικών πρόσωπο.

Στη βάση της πιο πάνω εκτίμησης η ΚΙΣΑ έκρινε ότι ούτε και ο κ. Κληρίδης πληρούσε κατά την άποψη της με ικανοποιητικό τρόπο τα απαιτούμενα προσόντα ώστε να συνεχίσει ή να επαναδιοριστεί ως εκπρόσωπος της Κύπρου στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ.

Σε αυτό το πλαίσιο η ΚΙΣΑ συνέταξε και απέστειλε στις 20.05.2010 σε μια σειρά από συνεργαζόμενες ΜΚΟ ηλεκτρονικό μήνυμα μαζί με προσχέδιο κοινού υπομνήματος προς FRA με αίτημα την αντικατάσταση των εκπροσώπων της Κύπρου στο ΔΣ της FRA. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΙΣΑ, αποφάσισε να ετοιμαστεί ένα κείμενο για να σταλεί στις άλλες ΜΚΟ με τις οποίες υπήρχε συνεργασία σε αυτά τα θέματα. Στο κείμενο θα τίθετο η ανησυχία της ΚΙΣΑ ως προς τα γεγονότα που λάμβαναν χώρα και με το οποίο να έκαμνε έκκληση στις άλλες ΜΚΟ εάν συμφωνούν να προχωρούσαμε από κοινού σε κοινό υπόμνημα στο FRA και την κυβέρνηση. Στα πλαίσια αυτά ετοιμάστηκε το επίμαχο ηλεκτρονικό μήνυμα και προσχέδιο ψηφίσματος το οποίο στάλθηκε στις 20.05.2010 σε μερίδια ΜΚΟ που είχαν ουσιαστική δράση στο τομέα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 20/05/2010 με επισύναψη το επίμαχο προσχέδιο καλέσματος, ουδέποτε στάλθηκε από την ΚΙΣΑ σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο πέραν από συγκεκριμένη μερίδα ΜΚΟ μέσα στα πλαίσια πρακτικής και πολιτικής που αναπτύξαμε πιο πάνω. Το ηλεκτρονικό μήνυμα ήρθε στην κατοχή του κ. Κληρίδη από συγκεκριμένη δημοσιογράφο, η οποία την περίοδο εκείνη ήταν μια από τους αρθρογράφους και συντάκτες του ιστότοπου Christofias-Watch. Το μήνυμα προωθήθηκε στην δημοσιογράφο από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της ΜΚΟ RUBSI. Σε επικοινωνία με τον τότε πρόεδρο της RUBSI τόσο προφορικά όσο και γραπτώς μεταγενέστερα, πληροφορηθήκαμε ότι ο Οργανισμός ουδέποτε συζήτησε το περιεχόμενο του μηνύματος και δεν υπήρχε καμία απόφαση του οργανισμού για την προώθηση του επίδικου κειμένου. Κατά την συγκεκριμένη χρονική περίοδο η ηλεκτρονική διεύθυνση του οργανισμού RUBSI τύγχανε διαχείρισης από ένα πρόσωπο αποκλειστικά και πως το πρόσωπο αυτό ήταν η μητέρα της δημοσιογράφου στην οποία παράνομα διαβιβάστηκε το μήνυμα αφού το μήνυμα εμπεριείχε σαφή ένδειξη και

αναφορά προς απόλυτη εμπιστευτικότητα και απαγόρευση αναπαραγωγής, αποστολής προς τρίτους ή προώθησης του σε οποιονδήποτε αποδέκτη πλην του αποδέκτη για τον οποίο προορίζεται.

Σκοπός της ΚΙΣΑ ήταν η ανταλλαγή απόψεων με τις άλλες ΜΚΟ και εάν υπήρχε κοινό ενδιαφέρον και συμφωνία μεταξύ τους τότε και μόνο το συγκεκριμένο υπόμνημα, μετά από την ανάλογη επεξεργασία και οριστικοποίηση, ανάλογα με τις θέσεις και των υπολοίπων ΜΚΟ, θα συνυπογραφόταν και θα αποστέλλοταν στο FRA και στη κυπριακή κυβέρνηση. Τελικά το κείμενο ουδέποτε στάλθηκε από την ΚΙΣΑ ή από άλλη ΜΚΟ στη FRA ή στη κυβέρνηση ενόψει της καταχώρησης αγωγής λιβέλου εκ μέρους των κ. Κληρίδη και Ξενοφώντος.

Η ενέργεια αυτή ΚΙΣΑ, δηλαδή να αποστείλει το ηλεκτρονικό μήνυμα με επισύναψη προσχεδίου κοινού υπομνήματος, είναι μια συνήθης πρακτική που ακολουθεί η ΚΙΣΑ όπως και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) όταν θεωρήσουμε ότι υπάρχει ένα θέμα κοινό που είτε επηρεάζει είτε ενδιαφέρει και τις άλλες ΜΚΟ.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) εξισώνονται με δημοσιογράφους σε θέματα ελευθερίας έκφρασης καθότι και τα δύο λειτουργούν ως «δημόσιοι φύλακες» (public watchdogs). Όταν μία ΜΚΟ αναφέρεται σε θέματα δημόσιου συμφέροντος διαδραματίζουν ρόλο «δημόσιου φύλακα» παρόμοιας σημασίας όπως του τύπου (δείτε Animal Defenders International v. The United Kingdom, App. No. 48876/08 (2013)). Η ΚΙΣΑ θεωρεί ότι οι ενέργειες της γύρω από το θέμα αυτό ήταν απόλυτα συνυφασμένες και στο πλαίσιο του ρόλου της ως “public watchdog”.

Το επίμαχο ηλεκτρονικό μήνυμα της ΚΙΣΑ στάλθηκε την Πέμπτη, 20.05.2010 γύρω στις 4:00 μ.μ. Το επόμενο Σάββατο, 22.05.2010 γύρω στις 6:30 π.μ. όπου τα γραφεία της ΚΙΣΑ είναι κλειστά ο κ. Κληρίδης απέστειλε επιστολή προς το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της ΚΙΣΑ μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του δικηγορικού του γραφείου, με την οποία ζητούσε την αποστολή σε αυτόν και τον κ. Ξενοφώντος απολογητικής επιστολής, καθώς επίσης και την απόσυρση του επίμαχου κειμένου. Με το εν λόγω ηλεκτρονικό του μήνυμα, ο κ. Κληρίδης ζητούσε επίσης την κοινοποίηση της απολογίας σε όλους τους παραλήπτες του δημοσιεύματος.

Οι κ. κ. Ξενοφώντος και Κληρίδης έδωσαν προθεσμία προς την ΚΙΣΑ, να προβεί στις πιο πάνω ενέργειες μέχρι την 25 Μαΐου 2010, ημερομηνία όμως που οι ίδιοι προχώρησαν μέσω του κ. Λουκή Λουκαΐδη στη καταχώρηση αγωγής λιβέλου σε κλίμακα άνω των 2 εκ. ευρώ. Το κλητήριο ένταλμα επιδόθηκε στη ΚΙΣΑ αυθημερόν – ώρα 09:00 π.μ. Ενόψει του γεγονότος ότι η μόνη εργάσιμη μέρα που μεσολάβησε από την αποστολή του ηλεκτρονικού μηνύματος από τον κ. Κληρίδη και την παραλαβή της κλήσης ήταν η 24η Μαΐου 2010, η οποία ήταν δημόσια αργία, στην ουσία η ΚΙΣΑ δεν είχε κανένα χρονικό περιθώριο να αξιολογήσει το αίτημα των κ. Κληρίδη και Ξενοφώντος για ανάκληση του κειμένου και απολογία.

Το γεγονός ότι οι κ. κ. Κληρίδης και Ξενοφώντος,
α. απέστειλαν το ηλεκτρονικό μήνυμα τους προς ΚΙΣΑ για να απολογηθεί κατά την διάρκεια αργίας
β. η προθεσμία για απολογία εξέπνευσε πριν μεσολαβήσει εργάσιμη μέρα

- γ. ετοίμασαν κατά την διάρκεια της αργίας αυτής την αίτηση και την καταχώρησαν άμεσα χωρίς όμως να ζητήσουν ασφαλιστικά μέτρα που ενδεχομένως να αιτιολογούσαν την άμεση καταχώρηση της
- δ. Η αίτηση καταχωρήθηκε σε μια κλίμακα εξωφρενική για τη φύση και τα δεδομένα της υπόθεσης καθώς και τα οικονομικά δεδομένα ενός κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού οργανισμού

Δημιούργησε στη ΚΙΣΑ τις εύλογες υποψίες ότι πρόκειται για δυσανάλογες και καταχρηστικές ενέργειες από πλευράς φορέων εξουσίας στους οποίους ασκήθηκε κριτική και με το τρόπο αυτό θέλουν να τιμωρήσουν ή να εκφοβίσουν, περιορίσουν την δράση της ΚΙΣΑ και ακτιβιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι ενέργειες και πρακτικές αυτής της μορφής καταγράφονται από τον ίδιο τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) στην Έκθεση [Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που εργάζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ΕΕ.](#)

Η ΚΙΣΑ μετά την καταχώρηση της αγωγής λιβέλου από τους κ. κ. Ξενοφώντος και Κληρίδη παγοποίησε από δική της πλευρά κάθε ενέργεια για την προώθηση του κειμένου και βρέθηκε αντιμέτωπη με την υπό αναφορά αγωγή αλλά και με τον εγχώριο τύπο που καλούσε την ΚΙΣΑ να τοποθετηθεί σχετικά με την καταχώρηση της παρούσας αγωγής εναντίον της.

Challenges facing civil society organisations working on human rights in the EU